

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištvu, na katero naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

O položnji.

Ruski car je zopet važno besedo rekel. Ko je namreč 25. t. m. poslavljaj se od genjskih vojakov, ki so odhajali v jug, rekel je oficirjem stopiti predenj in jim je govoril: „Jaz vam želim, da bi zdravi in s celimi udi nazaj prišli in da bi se vredne izkazali česti, biti ruski oficiri.“ Potem je car želel tudi vojakom srečno vrnitev.

To se tolmači tako, kakor da je car prepričan, da do vojske s Turčijo gotovo pride. Kajti sicer bi necelih udov in dvomljive vrnitve ne jemal v misel.

Sicer je pa vse položnje tako, da se carjeve besede i smejo in morajo tako tolmačiti. Rusija je zdaj uže oficijalno povedala, da hoče Bulgarijo zasesti in jo urediti. V „Novem Vr.“ uže celo čitamo, da je imenovan knez Čerkaski za komisarja, ki bode novo vlado v okupiranej Bulgariji izvršiti imel. Ker Turki uže zavoljo mohamedanskega prebivalstva ne morejo brez boja prepustiti okupacije, zato je vojna za Ruse gotova.

Rusija pa vabi i druge velevlasti naj se udeleže okupacije. Avstrija je vabljena naj zasede Bosno. Spodnjo Hercegovino je Rusija najbrž Črnogorcem namenila, za to jih je car tudi kot junake pohvalil. Ali bode Avstrija zasela Bosno ali ne, to bode učila bližnja prihodnost. Mi menimo da.

Na Angleškem se je po kratkem molku zopet oglasila ona stranka, ki pametno govori da Anglija nema nobenega uzroka za turško barbarstvo kri prelivati. V tem smislu se je oglasil tudi stari sloveči Carlyle. Angleži niso torej jednodušni in uže zaradi tega so

slabi. Salisbury je videl, da neče nihče njihove zveze kupiti, da so osamljeni. Bismarkovo glasilo jim to na ves glas pove.

Na to, da je vojska gotova, kaže tudi borza. Zadnje politične izjave so naredile, da so denarni možje v strah prišli za svoje kupčke in to je vedno nekov politični barometer.

Pri nas v Avstro-Ogerskej pak so precej potihnili oni kričači, ki so menili, da z nemško ali magjarsko frazo se sveta popihnejo slovansko stvar, in odlože orijentalno vprašanje.

Dunajska Turkinja „N. Fr. Pr.“ si ne ve uže več drugače pomagati v strupenem sovraštvu do Slovanstva, nego da ponatiskuje, kaj so največji diplomatični reakcionarji Metternichove, dejansko povsod propale šole, kakor na pr. zloglasni Gentz nekada proti Rusiji nafrazovali.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 1. decembra.

Iz **Pešte** se poroča, da je mej magjarskimi poslanci veliko razburjenje zaradi banke. Magjari hočejo na vsak način svojo banko imeti. In Tisza obeta, da jo bode na vsak način terjati. Novi bankovni statut je naredil dvorni svetovalec Švegelj.

V **ogerskem** zboru je Helfi, skrajni levičar, mislil, da mora še on zaradi postopanja generala Rodiča v Dalmaciji interpelirati, da-li so pritožbe od tam opravilene. Utemelji je mož svojo interpelacijo s tem, da prav za prav Dalmacija spada pod Oggersko, drugič pa, da je pogoj nagodbe, da se tudi v tej polovici monarhije ustavno vlada.

Vnanje države.

Ruski konzuli v Turčiji so dobili ukaz, arhive skupaj spraviti in čez najbližjo mejo iz Turčije izvesti. Tudi sami s svojimi ljudmi morajo na pot pripravljati biti. Če še kakšen ruski podložnik v Turčiji ostane, najde varstvo pri nemških konzulih.

Konferenca, ki je odložena na 12. decembra, na vse zadnje morda se še kar razbije predno se snide.

Iz **Belgrada** se javlja: En del rezerve tretjega reda je v orožje poklican bil in na Drino poslan. Ruskim prostovoljcem se brani domov iti.

Rumunsko ministerstvo misli baje odstopiti. Zakaj? to nij prav jasno. A čudno je vsakako, da bi se v tem trenutku pred vojsko važne izpremembe vršiti imele. Rumunci so res čuden narod in nezanesljiv.

Na **Francoskem** so Bonapartisti hoteli zapeljati republikance v kakov „kulturkamp“ z duhovenstvom. Ali republikanci so nastavljeni past zapazili, minister Dufaure je izrekel, da republika nema potrebe proti religiji rovat, večina je bila z njim. To le Nemcem nij všeč.

Berlinska „Nordd. Allg. Zeitung“ piše: Carlylov predlog, da se vzhodnje vprašanje odloči z odločilnim izrekom kneza Bismarka, Nemčijo le česti. Ravno tako je simpatično govorjenje Carlylovo o nalogu angleške politike, katera naj bi Turčije ne podpirala, nego v sporazumenjenju z Rusijo in Avstrijo delovala; a teško bi bilo, iztočno vprašanje rešiti z odločbo posebnega sodišča, drugače če bi Angleška, Rusija pa Avstrija poprej hotele z vsemi sredstvi vresničiti tako razsodbo. Ako pa se doseže taka stopinja sporazumenjenja mej temi tremi velesilami, potem za rešenje iztočnega vprašanja pač tacega razsojenja nij treba več. Vsakako pa ima predlog tudi zaradi tega veliko zgodovinsko vrednost, da se je stavil ob času, ko se ima sniti konferencija in se Turčija žuri prehiteti vsako

Listek.

Zaljubljeni hudič.

(Ukrajinska povest; poslovenil L. G. P.)

I.

Svoj rotni kraj sem poznal le iz mladih let, kajti ko hitro sem bil dober za službo, precej sem šel potikat se po svetu, tako, kakor se preletuje list, ki ga veter nosi po stepi. Tako se človek klati in klati tako dolgo časa, dokler ga sreča ne sreče, ali pa nezgoda ne umori.

Če pa je zdaj pa zdaj zljubilo se mi, da sem šel obiskat krasno Ukrajino — mar menite, da sem dolgo časa mogel počivati jej pod toplo perotnico? Slehrni pot me je želja izgnala na konec sveta, vnovič sem vselej potoval po pustinah, koder je priročno, da bi se klatil samo naš vrag, — bog bodi z nami, — pa da bi se motal rogatec.

Potlej pa, če po šestih letih, ali morda še le čez dalj časa človek iz Kurske guber-

nije pride v Karkovsko, odleže mu tako, kakor bi se na perotnicah zibal. . . . A vendar na tej strani od Harkova to nij še tako: od Lipic je naša Ukrajina še malo moskovska. Po vsej cesti se samotezni moskovski teški vozovi premičejo drug za drugim tikoma, tako, kakor so zavijače na vrvi staknjene; kamor koli se ozreš, povsodi zagledaš Filiponca z rudečo brado in v črevljih, da se ti zmri gledati po njih.

Tedaj znate: na tej strani, kakor sem povedal, nij še nič kaj posebnega; ali če preplujemo reko Harkovsko, kdo bi ne vskliknil, da je nebešk kraj to.

Tu se začnjenja velik lés; visoki borovi podpirajo oblake. Tu je Osnova, kder je naš oče Kvitka iz svojih povestij splel tisti velekrasni venec, ki bode na vekov veke zelenel in vonjal. Tu je svoboda; le sem se Harkovski ljudje in meščanje shajajo ob nedeljah in praznikih, zato, da si srca razveseljujejo — ter zabljajo gorje in nadloge. Čudili bi se, toliko se ljudstva zgrinja le sem ob nedeljah

in praznikih. Blizo tri vrste, — da, ne mara še dalje ob cesti se zabavlja meščanstvo: dekleta v obleki s traki; mladenči z damaskovimi pasovi v rudečih črevljih, kozaki s klobuki in iz fabriškoga sukna v obleki, v obleki prepasane s svilenimi pasovi, pa tudi služnikov in drugih pohajačev v frakih in suknjah je dosti.

Tu-le so nekateri stopili okrog godcev in plešejo hocaka, tropaka, da se jim vrag smeje; tu-le pa jih je cel koruselj: ti pojo, žganje podajajo drug drugemu, razgovarjajo se, smeja se v kriče, da se sliši tako, kakor bi grmelo.

Tudi jaz sem bil navzočen o nekeve pri-liki; lukal sem, čudil se; a naposled mi to nij bilo več dosti; torej zlezem z voza, stopim k enemu takih korusljev in pozdravim veseljake: „Slava Jezusu Kristu.“ „Na vekov veke slava!“ — soglasno odzdrave. Takoj mi ponudijo: „Sedite, ne zaničujte božje drobtine.“ Vsak me je vabil k sebi, vsak bi se bil rad umaknol mi; ta mi je stregel s žganjem, ta

akcijo Evrope, s tem, da v žareče barve pomočeno zaveso poteza čez krvavo dramo v Bulgariji. Članek sklepa: Mi ne verujemo, da bi bila v Evropi vlada, ki bi se s tem dala prevariti, kajti to nij nič drugega, nego moderno pobarvano ponavljanje hatišerifov, ki so v takih slučajih tako priljubljeni.

Dopisi.

Iz Trsta 30. nov. [Izv. dop.] Vpitje lahonov o zmagi v 4. razredu je uže denes potihnilo, ker vse čaka, kaj bode zdaj ko to pišem, namreč o izidu III. razreda. Da je zmagal IV. razred to smo uže poročali.

Volilni shod v nedeljo v Skedenji nij bil, ker so Skedenjci mej soboj uže kandidata postavili. Denes pa smo zvedeli, da so jako omahljivi, da se zopet mislijo preslepiti od sladkih besedij nekega Strudhova. Mi zamerimo g. Sancinu, ki je odbornik pol. dr. „Edinost“ pa nij, da bi agitiral rajši za sebe ker je uže tri leta deželni poslanec bil. Skedenjci! rajši volite najzadnjega kmeta ko tujca, ki nij za nas.

Izid mestnih volitev nij še denes zvečer znan bil, ko to pišemo, odložilo se je da jutri 1. decembra poročati Vam hočem. Ali malo imamo upanja o zmagi, ker so vsi uradniki laške narodnosti, kakor se iz zanesljivih virov čuje ali laško volili, ali pa so listke raztrgali. Naj se ljubljanski uradniki izgledujejo.

Denes so imeli učitelji konferenco največ zato, da bi Lahe volili. A zmedla se jim je vsled nekih narodnjakov, ki so ravno med-nje prišli; več prihodnjič.

Iz Senožec dne 29. nov. [Izv. dop.] Naša nemškutarska drhal se zbere nekega dne v „Hotelu“ „zum Reibeisen“. Oča „Klunač“, kot predsednik tega mameluškega zbora, predseduje in premišljuje, kako bi napravil neko zatožbo zoper našega poštenega in miroljubnega župana g. Josipa Pianota, kateri je tudi c. kr. poštar. Oča „Klunač“ po dolgem prevdarjenju jo vendar na poslednje „izduhta“, rekoč: „Ker ne moremo po županovem klobuku udrihati, udarimo pa na poštarjevo kapo,“ in hajd, celi mameluški zbor k temu predlogu „mit Pauken und Trompeten“ pritrdi. Izpeljavo te naloge, ali prav za prav zatožbo prevzame oča „Klunač“, se ve da, kot zvita glava, ter jo tudi odpošlje na c. kr.

poštno direkcijo v Trst; katera zatožba pa nij imela niti glave niti repa. Kaj ste neki dosegli s svojo zatožbo?

Iz štirskih šolskih krogov [Izv. dop.] Živimo v času, v kojem je dosegla omika jako visoko stopinjo. Spoznava se to pri vsakem stanu, najbolje pa pri učiteljskem, kojega zdaj narodi, spoznavši njegovo veliko prednost in korist, jako čislajo in pospešujejo. Da, neumrjoč si in boš prvi stan človeštva, dokler ne pomrje slednji: prebivalec zemlje, ker vsak, manj ali več potrebuje učitelja. Toda, kakor vsak stan, tako tudi učiteljski stan ima svoje dobre in slabe strani, in sicer slednjih več kot prednjih. Vsakemu je dobro znano, kako težko in trudljivo je podučevati mladež, koliko britkega mora učitelj požreti.

Da naše šolstvo ima še jako pomanjkljivega, in da mu še precej pomanjkuje, da pride blizu vrhuncu, to je vsakemu, kateri našo in tujo šolo pozna, dobro znano in je pokazala tudi slednja razstava v Filadelfiji. Sicer, moramo hvalno reči, je naredilo naše šolstvo v zadnji deceniji velik korak. Dobili smo dobre postave (se ve da, bi še bilo marsikaj potrebnega), katere so naše šolstvo na visoko stopinjo povzdignile. Imenovane postave so tudi učiteljem odštele plačo, koja se s prejšnjo ne more primerjati. Učitelj pa tudi potrebuje plačo, katera ga reši skrbi za vsakdanji kruh in katera pripomore, da učitelj vse svoje duševne in telesne moči in znanstvenosti daruje šoli. Zarad tega je tudi nova postava prepovedala učitelju druge stranske prislužke, koje učitelja šoli odtegnejo. Sicer še kjerkoli na deželi marsikateri učitelj opravlja službo kot organist o času, o kojem postava prepoveduje. Zarad tega morda je došel 3. avgusta t. l. zopet nov ukaz od dež. šolsk. sveta, kateri prepoveduje, da ne smejo učitelji o šolskem času šolo zarad orgljanja zapuščati. Da se kaj tacega, postavi nasprotnega, na katerej stranskej ali farnej šoli godi, kjer malokateri učitelja nadzoruje, nij tako čudno. Da se pa to godi v kraju, kjer je sedež okr. šolsk. sveta, kjer je 4razredna šola, na kateri deluje 7 učiteljskih močij, bo malokateri verjel. Pa je vendar istina. Dovolite častiti bralci in prijatelji šole, da vam to s kratkimi besedami dokažem.

Na prejšnji izgledni in sedanji 4 razredni

šoli v Ljutomeru deluje zgledni učitelj s priimkom še od prejšnje dobe, in ljudstvo ga sploh kliče za „školnika“. G. P., kateri se še zdaj po starem kopitu vede. Imenovani gospod je tukaj premožen posestnik (ljudje cenijo njegovo premoženje celo na 40.000 gld.), organist in bog vedi kaj še. Zraven dobre plače (910 gold.), ima še dobre dohodke kot organist in cerkveni pevec. To pa ne omenim, da bi mu zavidal, ampak le zarad tega, ker imenovani gospod šteje mesto organistnine, učiteljsko službo kot zdravno službo. — Ko pride čas, v katerem si marsikateri, naveličaje se samskega življenja, poišče drago soprogo, zapusti „školnik“ šolo šoli, in poda se orgljat, pa ne sam, temuč vzame za parado ali stražo in za mehe vlačiti še katerega učenca s seboj. Mej tem časom delajo njegovi učenci kar hočejo, vpijejo in se pretepajo, da še druge učitelje pri poduku motijo. Marsikatero grenko besedo je moral „školnik“ od svojih kolegov zarad tega požreti, pa vse njih prizadevanje v tej reči je bilo zastoj, celo prej imenovani in došli letošnji ukaz (od 3. avgusta t. l.), kateri ostro prepoveduje učiteljem zarad orgljanja šolo zanamarjati, ga ne moti.

Da zapušča „školnik“ od 10—11 ure dopoldne šolo se ne godi v mesecu en ali dvakrat, ampak skoraj vsaki teden. Dobi morda „školnik“ zarad tega svojo plačo, da hodi orgljat, ali pa pošiljajo starši svoje otroke zarad tega v šolo, da hodijo „školniku“ mehe vlačiti?

Vsako nedeljo o 1/8 dopoldne pomoli prej pa obesi iz šolske sobe v I. nadstropji tablico, na kateri je zapisano „danes je oznanilo“ dobro rejeni „školnik“ svojo glavo skoz šolsko okno in naznanuje navzočemu ljudstvu, kje se dobi po ceni krompir, moka, drva i. t. d.; konec naznanila pa še pove navzočim zastoj katero burko (se ve da, dobro se mu godi, zakaj bi ne bil vesel) n. pr. „danes sem uže dobil za meso“ (istinito). Za vsako naznanilo mora se mu plačati 5 do 20 nov. Vse to se pa godi na mestu, kjer je sedež okr. šolsk. sveta. Mogoče da to tam nij znano, pa saj voditelju ljutomerske šole je to dobro znano. Ali ta nema poguma „školniku“ to prepovedati, ali mu pa morda tihoma dovoli? Saj dolžnost bi morala voditelja šole vezati, da to

meso rezal mi, njegov tovariš klobase, drugod pa je nekdo ponujal mi domačega kruha; lahko bi se zaklel, da lepega tako, kakor je solnce krasno; na enej strani pa je zopet nekdo kričal: „Ne! založite malo tega-le meškega, belega kolača!“ Sedem tedaj mej nje, izpijem merico žganja, použijem kos mesa, pomenim se malo z njimi in pridadem še nekoliko dovtipnih besed, — a mili bože! kako so mi bili hvaležni! Potem sem se poslovil, ali težko se je bilo ločiti od njih; kako objemljejo človeka, — kako ga poljubljajo, — kako blagoslavlajo! „Bog vam daj vse, kar želite, — daj srečo, zato ker vas nij sram priprostitih ljudij! Bog vam sè zdravjem povrni to in srečne pripelje vas domu mej družino!“ Mnogokrat se tudi prigodi, da se kaka nežna dekle, posuknena in krasna tako, kakor je kalina mična, vkloni, gosta objame in sladko poljublja na odhod. Ali kakov smeh časi vzbudi takova kanljiva deva! Kako zopet začno šaliti se in govoriti, — moraš se ubrati za rebra od samega smehu, nasmeješ se, da jedva zležeš na voz. —

Če ideš nekoliko vrst daleč po lesu, začneš iti na vrh: Tu se temno borovje užé meša s hrastjem, z lipe, s smreko in jelšo — čem dalje, tem gostejše. Drevesa so vsa vsa v vejah in grmovji tako, kakor bi bila zavita v sèsvedrane lase; tudi leščevije, vrbovije in trnije se razprostira okrog, kakor bi ga venec opasoval; vse borovje je tako, kakor bi bilo z vencem okrašeno. Čem dalje, tem krasnejša je priroda: razsežne doline z ravninami — zelenimi tako, kakor je talin zelen, ožine in otiline, da se v glavi zvrtil človeku, če se kam ozré.

A kakor les je tu! Ljubi moj bog! Kaka drevesa se to: visoka in velikanska, stara in sključena, nangnjena, ki uže po sto let stoje! Vsled hudih neviht polomljeno in vsled neusmiljenega treska tam pa tam kako drevo opaljeno kraj ceste stoji tako, kakor kakov menih; strhli štor se je nagnol, da je podoben starcu s torbo. Tam-le Harkovka mej bohtnim, širokim poljem žene svoje bistre valove, ob njej pa se po obeh straneh v dolgih vrstah raztezajo vasi; sredi vsake vasi je cer-

kev, pred cerkvijo lipa, na vsakej strani je cesta, na slehernim holmci pa sv. križ.

Vse to je v takem soglasji, da se ti zdi da takov je utegnil biti raj, predno je bog našega prvega očeta Adama izgnal iz njega. Kamor koli se ozreš, vse te čara, vse vabi, vse se ti smeje. Kazno je, da ti je sama naša rodna mati Ukrajina prišla nasproti; tu na-te gleda pekoče solnce, tu ti vije v nos cetlična vonjava, tu ti pesen krili v uho, tu se oglašá slavček, tu škrjanček, tu grlica gruli — vse te ljubeznjivo, sladko pozdravlja.

Tako ti je ugodno, lahko tako, kakor v raji. Duša se topi ti, srce nepokojno bije in utriplje, kakor bi govorilo s teboj; a ne umeješ, kaj ti pripoveduje; poslušáš in poslušáš, pa ne naslišiš se do istega, kakor se mati ne nasliši svojega otroka, kajti njegov glas je slajši od glasu slavčevega, slajši od medovega glasu in sebe umečega človeka.

II.

Dvajset vrst od Harkova se les začenja svetliti. Z visoke gore se uže vidi vas Merefá s cerkvami, stolpi, vrtil in širokim poljem —

šolskim predstojnim naznani. Bodi si kar hoče to je gotovo, da dela imenovani „školnik“ šolskega „bojaca“, opiraje se na svoje „me-
caone“ (denarje i nemčurje) i moli slavno pe-
sem: „O et praesidium et dulce decus meum“. Še marsikaj bi bilo od imenovanega gospoda povedati, pa za zdaj naj zadostuje to, morda pomagajo te proste besede, da se takim na-
pakam v okom pride.

Domače stvari.

— († Vitez pl. Höffern-Saalfeld.) Včeraj jutro je po daljšej pljučnej bolezni tukaj umrl c. kr. vladni svetovalec vitez pl. Höffern-Saalfeld, še v najlepših letih svoje starosti. Poleg ondan umrlega Rotha je bil on najboljši delavec pri deželnej vladi, katera je tedaj v kratkem dve zmožni moči izgubila. Pokojnik je bil pa tudi res močevsk karakter in od ljudstva ljubljene povsod kjer je služboval. Ko je bil pod Belkredijem okrajni predstojnik v Loki volil ga je tamošnji narod iz hvaležnosti za njegovo pravično delovanje v kranjski deželni zbor, kjer je večidel glasoval s slovensko narodno stranko. Ko je bil Beust dež. zbor razpustil nij se hotel Höffern več voliti dati, ker kot uradnik nij hotel zoper svoje politično prepričanje glasovati, a zoper vlado delati pa nij smel. Pozneje je bil do leta 1870 v Krškem okr. glav-
var, in tudi tam je najlepše spomine pustil. Leta 1847 je bil izdal tudi (zdi se nam da v „Illirisches Blatt“) nekaj slovenskih svojih pesnij v tisk pod imenom Dvoranin, ki nijso slabe in kažejo ljubezen do našega naroda in jezika njegovega. Malo je sinov iz starih plemenitaških rodov kranjskih, o kateri bi se moglo kaj jednacega reči na rakvi, za to pa: slava spominu čestitemu možu! — Pogreb je denes popoldne ob 4 uri, od Tavčarjeve hiše.

— (Deželni odbor) je v včerajšnjem seji imenoval kakor svoje zastopnike (po dva v vsak politični okraj) v okrajne šolske odbore. Imenovani gospodje so: Za Novomesto: K. Rudež, graščak in Mohar, vodja sodnih pomočnih uradov; za Črnomelj: A. Navratil in Kapele, oba posestnika v Metliki; za Litijo: A. Kobler, posestnik in župan in L. Svetec, notar, oba iz Litije; za Kamnik: Debevec in Murnik, oba posestnika iz Kamnika; za Kranj: K. Šavnik, župan in M. Pirc, oba iz Kranja;

za Radovljico: Sajovic, župnik v Mošnjah in J. Žumer, posestnik v Gorjah; za Logatec: A. Krašovic, župan cirčniški in A. Obreza, deželni poslanec; za Postojno: J. Doksat, posestnik v Postojni in Zelen iz Senožec; za Kočevje: J. Trajc, zdravnik v Kočevji in Podboj, posestnik v Ribnici. Za ljubljansko okoli-
lico in za Krško so bili zastopniki uže poprej imenovani.

— (Šestizvezek „Slovenske knjižnice“), kateri obsega Jurčičevo izvirno povest „Mej dvema stoloma“, je na svetlo prišel in se izdaje v „narodnej tiskarni“ po 50 kr. (za dijake po 40 kr.). Po pošti se razpošlje denes in jutri, ter so prejemniki, ki so se oglasili, a ne naročnine poslali, lepo prošeni, naj za prejete zvezke naznačeno ceno pošljejo.

— (Pri Tavčarji) je, kakor smo uže povedali, drevi ob 1/2 8 javni koncert z vstopnino na korist odboru za obleko ubozim šolskim otrokom. Igra vojaška godba in poje znani izvrstni kvartet „Sloga“.

— (Vabilo) k besedi („Miklavžev večer“) katerega napravi Rojanska čitalnica dne 8. decembra. Začetek ob 5 1/2 uri zvečer. Program je: 1. Leban: „Slavčev spév“ zbor. 2. „Vdova in vdovec“ veseloigra v 1 dejanji. 3. Hajdrih: „Lahko noč“ čveterospev. 4. „Srce je odkrila“ veseloigra v 1 dejanju. 5. Vogel: „Cigani“ zbor. 6. Razdelitev Miklavževih darov. 7. Družbena zabava. Vstopnina je za ude prosta, za neude 30 kr.

— (Pobegnil) je nek pekovski učenec svojemu mojstru na Žabjeku, vzevši mu baje prej 20 goldinarjev. Dozdaj ga še nij bilo moč dobiti.

— (Brandstetter,) prijatelj Seidlov, je prepeljan v kaznilnico Karlovo. Ali Seidl ne bode volilcev poslušal, da bi zvedel, da ne more več njih zaupanja imeti?

— (Premembe pri učiteljstvu.) Na Kranjskem: Na dekliško šolo v Kočevji pridete gdčni. Marija Verderber, poprej učit. v Rehnovem zavodu in Adela Krušič iz Margreiterjevega zavoda v Postojni. G. Bern. Janc, poprej zač. v Nevljah, sedaj v Zgornji Tuhinji tudi zač. G. Jan. Gregorin, spraš. učit. kand. pride v Zalog pri Komendu v Kamniškem okraju.

— (Poskus samoumora.) V Trstu je nek sluga tamošnjega plinovega zavoda, oče sedmero otrok, hotel svoje življenje s sa-

mokresom končati, pa so mu ljudje vbrani. Uzrok njegove obupnosti je siromaščina.

— (Obsojen.) Iz Trsta se nam piše: 29. t. m. je pred tukajšnjo porotno sodnijo stal Ivan Prepeljuk iz Ljubljane. Star je 25 let in je služil v Trstu za fakina. 5. nov. je svojemu gospodarju ukradl iz zaprtega stanovanja 267 gld. 80 kr. v bankovcih, potem nekaj dragocenosti pa zimsko suknjo, vse skupaj vredno 365 gld. 20 kr. Prepeljuk je zbežal z ukradenim denarjem v Ljubljano, a tam so ga takoj drugi dan vjeli. Razen 10 gld. je imel še vse. On vse obstaje, obsojen je na 6 mesecev težke ječe.

Razne vesti.

* (Sedanja mladež.) V Vesprimu na Ogerskem še je ustrelil 14letni deček, gimnazijalni učenec. Svojemu očetu notarju je pisal, da naj mu odpusti, a sicer se je on uže uveličal živeti, in življenje se mu studi. Brezova mast o pravem času bi bila menda ozdravila dečka, in mu zopet vdihnula ljubezen do življenja.

* (Veliki goljufi.) Pred več meseci je pobegnil iz Bukurešta glavni blagajnik centralne davkarske blagajnice Konstantin Arion, ogoljufavši za več milijonov frankov. Nedavno se je moral zaradi tega s svojim bratom, ki je bil vodja tam, zagovarjati. Porotna sodnija je prvega obsodila na pet, drugega pa na tri leta v posilno delavnico. Od vzetih milijonov pa nij bilo niti vinarja več dobiti.

Ravnokar je v „Narodnej tiskarni“ v Ljubljani izšlo in se dobiva:

VIII. zvezek „Listki“:

Pomladanski valovi.

Roman, spisal I. Turgenjev, poslovenil dr. M. Samec. 8° 17 pol. Cena 60 kr.

Mlad mož,

slovenskega in nemškega jezika popolnem zmožen, koji uže mnogo časa kot solicator v odvjetniških pisarnah službuje, in tudi v konceptu izurjen, želi svojo sedanjo službo zameniti. Služba se sprejme v vseh slovenskih deželah.

Dotična pisma sprejema iz prijaznosti administracija „Slov. Naroda“. (369—3)

Málin in žaga

za tri tedne prostovoljno na prodaj je na Krki, k tem spada hiša, hlevi, pod, kozolec in kovačnica, ena njiva, en gozd, dva travnika in pašnik, tudi je pripravno za kupčijo z lesom, ker je tik kantonske ceste. — Natančno se izve ustno ali pismeno pri Martinu Miklavčiču na Gmajni

Pošta Krka pri Hudem (Pösendorf) Dolenjsko. (366—3)

razstavljeno je vse, hej! hej! po krasnej dolini. Za vasjo se — kakor srebrna kača — vije rečica Mža. Teče na levo po močvirji mej goščavo — vrbovo in jelševo; nasproti pa se ravno razprostira dolga in široka stepa. Begajte oči, razlegajte se dumke po tej stepi, kakor se je nekaj gonilo po njej svobodno kozaštvo!

Če preideš Merefo, prepluješ rečico Mžo, prideš na tržno cesto, ki drži na Krim. Ta cesta je uže od tačas, ko so Tatarji še divjali in narod napadali noter do Moskve, palili mesta in vasi in v sužnost odpeljavali kristijane. Kakor daleč seza oko, na vsej cesti se giblje vozovi tako, kakor mlade kače; naloženi so z volno, s kožami, s soljo in z ribami, naproti pa jim škripljo tatarski vozovi, v katere so vpreženi bivoli in velblodje. Gledi iz vasi Merefe peljo vsakojako robo, stroje, parnike; kupci jezde na Krim, v Brdansek; ženstvo je na poti tija in nazaj; moški ženo cele črede konj, ženo rogate črede in črede ovac, narod pa gre na delo v stepo in k morji. Po letu

je veselo in zanimivo gledati po tej cesti, pogledi pa pomladi ali jeseni, kaj se godi tú... Za boga živega, kako pustotno je o takih časih! Mršava živina do vampa gazi po močvirji, ljud pa šlapá po razhojenem blatu in jaduje... še spomniti se nij dobro na to. Naj bodem povedal, kaj je mene zadelo o nekovej priliki.

Pripeljal sem se bil po pošti iz Merefe malo pred polu dnevom v Taranovko. Najpopreje sem šel v namestnišče, ter stopim v izbo. Ne morem ničesar oponašati: izba je bila čista, prostorna, a na sredi je stala miza, pokrita s zelenim suknom, kakor v sodniji. Gledam, gledam; nikogar nij bilo; v tem nekaj zašumi v koti: ozrem se vá-nj: nekov kruljevec je skrčen čepel v zaboji, kakor da je prosil miloščine.

„Ali imate konje?“ povprašam.

„Nemamo jih,“ — vskloni se in odgovori krevljež.

„Kdó pa je pisar?“

„Nekde v vasi.“

„Dejte, pokličite ga.“

„Tako.“

In ta stara kost izbeži iz svojega zaboja.

Po enej uri blezu pride pisar — še mlad človek; na glavi je imel čerkesko čapko, furianški na uho pomaknjeno, na nogah pa črevlje s svitiimi golenicami.

„Kaj bi radi?“ — povpraša me in stopi k meni

„Konje, a urno.“

„Ali imate popotni list?“

Podam mu ga; pisar je prikrinal in precej prebral, kakov posel imam. Podoba je bila, da je od Harkova domá; z glavo je otresal kakor kak Moskovčan, da bi mu lasje ne lezli v oči, — in napihaval se je in sukal tako, kakor kak činovnik petnajstega razreda.

„Nu, to mora biti brž,“ — zarežal je v krevlježa in novce vtaknil v žep, — „urno za desetnikom — precej zdaj-le!“

Zopet je krevljač izginol iz sobe, a črez malo časa pripelje desetnika.

(Dalje prih.)

Tuji.

30. novembra:

Zvropa: Bogović iz Zagreba. — Kovač iz Kamnika. — Tausig iz Dunaja. — Schider iz Brna. — Pri **Slonu:** Porter iz Dunaja. — Bach iz Brna. — de Santi iz T-sta. — Lužar iz Idrije. — Pri **Mast:** Golash iz Dunaja. — Jugovec iz Kranja. — Oven iz Radovljice. — Rauch iz Dunaja.

Elksir iz Kine i Koke,

najbolji do sedaj znani **železni liker**. Pospešuje cirkulacijo in prebavljanje, ter raz-
lične organe in ude z nova okrepi in oživi.
1 steklenica 80 kr.

Dobiva se jedino le pri

Gabriel Piccoli,
lekarji, na dunajski cesti v Ljubljani.

Velika zaloga železnih in kramarskih reči in tudi otročjih igrač.

Podpisani povablja spoštovane družine iz mesta in dežele, rokodelce, posestnike in prečastit-
ljivo duhovščino k mnogem nakupovanju. Izmed tisoč koristnih reči je posebno vredno priporočiti:
Hišno in kuhinjsko orodje, emailirani piskri (lonci) za ohranilna in navadna ognjišča, železne in kot-
lovne kotle, vsake sorte pončev, nože, vilice, žlice iz pleha, pakfona in kinasrebra, svečnike in peglezne,
mesarske strehače, francosko in angleško orodje za mizarje, kleparje, tesarje, črevljarje, kolovozarje
in za druge rokodelce. Prave angleške, nemške in francoske vodne žage pod garancijo, vsake sorte
pile in razpraskare iz najboljšega blaga, peči iz pleha in vlitiga železa, ohranilna ognjišča, vrata in
rošče, posebno lepi grobni križi, krasno pozlačeni, od 6 gold. do 50 gold., novo cementirani tehnik
in tehnične ali vage, posebno po ceni decimalne tehnične, nove cementirane mere za sušnino in teko-
čino in metri, šine, podvozji, puše, lemeže in vsa druga železna orodja.

Velika izbranja od galanterijskega blaga in božjih reči.

■ Največja zaloga otročjih igrač ■

od 2 kraje, do 20 go d.

Velika zaloga specerijskega blaga

k najnižjemu kupu; za mizarje finejši šelak, pravi kamniški lim, dober spirit in angleški glaževni papir.
S spoštovanjem se priporočujem

Andrej Schreyer.

(362—3)

S e. kr. av. privilegijem in kralj.
pruskim ministerskim potrdilom.

Dr. Borchardt-ovo aromatično (dišeče) milo
(žajfa) z zelišč, za olepšanje in popravo kože
in skušeno zoper vsake neznane na koži; v
zapečatenih izvornih zavitkih po 42 kr.

Dr. Suin de Boutemard-ovo dišeča pasta za
zobe, najsplošnejši in naj. anesljivejši pripomo-
ček za ohranjanje in čiščenje zob in zobnega
mesa; v celih in pol zavitkih po 70 ali 35 kr.

Dr. Hartung-ovo olje s kitajske skorje za varo-
vanje in olepšanje las; v zapečatenih in v steklu
štempljanih steklenicah po 85 kr.

Dr. Béringuier-jev dišeči kronini duh, krasna
voda za duhanje in umivanje, ki krepi in budi
življ; v izvornih steklenicah po 1 gld. 25 kr.
in 7 kr.

Prof. dr. Linde-va rastlinska pomada v stanj-
ščah, povisa svit in voljnost las in je pripravna
posebno za to, da obdrži proge las na glavi;
v izvornih kosovih po 50 kr.

Balzamično milo iz oljke se odlikuje po oživ-
ljevalni in ohranjujoči moči za voljnost in meh-
kost kože; v zavitkih po 35 kr.

Dr. Béringuier-jev rastlinski pripomoček za
barvanje las, barva prav črno, rujavo in ru-
menkasto; s krtačami in lončki vred po 5 gld.

Dr. Hartung-ova zeljšena pomada za oživljenje
in zbujenje rasti las; v zapečatenih in v steklu
štempljanih posodicah po 85 kr.

Dr. Béringuier-jevo olje iz zemljšnih korenin
za okrepčanje in ohranjanje las in brade; ste-
klenica 1 gld.

Dr. Koch-ovi bonboni iz zeljš, znan in sku-
šen demač pripomoček za prehlad, hripavost,
zabasanost, hripavo grlo itd.; v izvornih škat-
licah po 70 in 35 kr.

Bratov Ledarjevo balsamično milo iz olja ze-
meljskih orehov, prijeten pripomoček pri umi-
vanji nežne in občutljive kože, posebno damam
in otrokom; po 25 kr., paket (4 kosovi) 80 kr.

Pravi ti po pripoznani solidnosti in pripravn-
osti tudi v naših krajih uže priljubljeni pri-
pomočki se dobivajo:

v **Ljubljani** pri **Frane Terčku** in lekarju
Biršcu in bratih **Krišper**; v **Zagrebu** pri
lekarjih: J. J. Čejbek in Žg. Mittbach in Flor. Ki-
ralovien; v **Celju** pri Kr. Krisperju; v **Reki** pri
drogljeru **Nikolu Pavačcu**; v **Gorici** pri lekarju
A. Franzoniju; v **Celovcu** pri lekarjih: Ant. Bei-
nitzu, Krainerju in Kellerju; v **Kranju** pri
Rajmund Krisperju; v **Mariiboru** pri Mariji Zankl;
v **Trstu** pri lekarjih: J. Seravallu, K. Zanettiju,
P. Prendini, Fr. Vedovattu in Pavlu Rocca; v **Be-
ljaku** pri Matevžu Fürstu; v **Varaždinu** pri
lekarji: A. Hochsingerju in A. Halterju; v **Zadru**
pri parfum. N. Androviću; v **Karlovcu** pri N.
Slavnicu.

Pred pačenjem in ponarejanjem svarimo ostro

Raymond & Co.,

c. k. priv. last. tovarn hygealističnih cosm. stvarij
v Berlinu. (97—9)

Podtrebušne in kilove bolezni

zdravi popolnem neškodljiva mast za kilove ali pretrgane od **Bogom-
Sturzenegger-ja** v **Herisau** (Švica). Mnoga spričevala in zahvalna
pisma se prilagajo navodu. Razpošilja se v piskerčih po 3 gld. 20 kr. a. v.
po **B. Sturzenegger-ju** samem, ali pa po deželnej lekarni g. **E. Bir-
schitz** v Ljubljani. (329—5)

Važno za vse,

posebno za krojače za moško in žensko obleko in suk-
njarje, kajti suknjene in volnate tvarine za suknje,
hlače in cele obleke, kakor tudi za plašče za dame,
suknje in jope se po najnižjih cenah prodajajo. —
Človek se čudi, ako vidi cene na muštrih zaznamovane.

**Naslov: „Tuchausverkauf“ Stefans-
platz, Jasomirgottgasse, Wien.**

(342—3)

Nova slika.

Išla je v Beču velika in umetniški izvedena slika

Srbski vojskovođe v srbsko-turškem ratu.

Milan M. Obrenović IV. Nikola I. Petrović Njeguš.

Generali: **M. G. Černjajev, Ranko Alimpić, Franjo Čah**
in **Kosta S. Protić**. — Vojvode: **Petar Vukotić, Božo Petrović,**
Ilja Plamenac in **Mašo Vrbica**. — Polkovniki: **Horvatović,**
Orešković, Ilja Čolak-Antić, Teša Nikolić, Valdemar
Beker, Miloško Lešjanin. — Podpolkovniki: **Sava Grujić, Vlač-**
ković, Kosta Bučević, Gruja Mišković. — Major **Paja Putnik**
in arhimandrit **N. Dučić**.

Slika ima 22 verno po fotografijah narejenih lik z grbom Srbije in Črne gore.

Slika je litografična **A. Šubert**.

Slika je 53 centimetrov visoka a 90 centimetrov široka.

Cena je sliki 1 gl. 20 kr.

Naročbine se pošiljajo na ovo adresu:

P. Janković, Wien, VIII., Piaristengasse Nr. 49.

Novci se pošiljajo v plačanem pismu, ali po poštni napotnici; komur je lažje,
naj na correspondenc-karti javi, pa se mu bo s povzetjem poslalo.

Prepodavci, koji za gotov novce naroče najmanje 10 komadov, dobivajo komad
po 1 gld. in franco pošiljanje.

Cena ove velike in umetniško izvedene slike je tako majhena, da jo vsak
kupiti more.

Brez ove slike naj ne bo nijedna obitelj, koja se interesuje za rat Srbije in
Črne gore s turško carevino. (349—10)